

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΥ-08	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΛΕΚΤΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.aegean.gr/courses/TMS172/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση αυτού του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα πρέπει να μπορεί:</p>

- να αναγνωρίζει τη δυσκολία διάκρισης των διαλέκτων και να περιγράφει την έννοια του διαλεκτικού συνεχούς χρησιμοποιώντας παραδείγματα
- να προσδιορίζει τα στάδια και τα μεθοδολογικά εργαλεία μιας διαλεκτολογικής έρευνας και να περιγράφει τις διαφορές μεταξύ παραδοσιακής και σύγχρονης (αστικής) διαλεκτολογίας
- να περιγράφει τα διάφορα είδη ισογλώσσων και να προσδιορίζει τη λειτουργία και τη χρησιμότητά τους στη διαλεκτολογία
- να εξηγεί γιατί οι όροι 'γλώσσα' και 'διάλεκτος' δεν μπορούν επαρκώς να προσδιοριστούν με γλωσσολογικά κριτήρια
- να ταξινομεί τις νεοελληνικές διαλέκτους και ιδιώματα σε γλωσσογεωγραφικές κατηγορίες ανάλογα με τα βασικά τους γλωσσικά χαρακτηριστικά
- να εντοπίζει διαλεκτικά στοιχεία σε κείμενα διαλεκτικού λόγου και να τα συγκρίνει με αντίστοιχες δομές από άλλες διαλέκτους αλλά και με την Κοινή Νέα Ελληνική χρησιμοποιώντας γνώσεις θεωρητικής γλωσσολογίας
- να τυποποιεί διαλεκτικά φαινόμενα διατυπώνοντας γενικεύσεις για τη γραμματική δομή της εκάστοτε διαλεκτικής ποικιλίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....
Άλλες...
 .....

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, επαγωγικής και κριτικής σκέψης
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σε αυτό το μάθημα εξετάζεται η γεωγραφική γλωσσική ποικιλότητα και διαφοροποίηση κυρίως στον ελληνόφωνο χώρο. Παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες του επιστημονικού κλάδου της διαλεκτολογίας και συζητούνται θέματα, μεταξύ άλλων, που αφορούν την οριοθέτηση των εννοιών γλώσσας και διαλέκτου με βάση το κριτήριο της αυτονομίας / ετερονομίας, τις διαλεκτικές έρευνες που θεμελίωσαν τον χώρο, τα γεωγραφικά διαλεκτικά συνεχή, τη δυσκολία διάκρισης των διαλέκτων, την έννοια της ισογλώσσου και τα είδη της, την παρουσίαση των νεοελληνικών διαλέκτων σήμερα. Επίσης, παρουσιάζονται τα μεθοδολογικά εργαλεία συλλογής διαλεκτικού υλικού σύμφωνα με τις αρχές της παραδοσιακής διαλεκτολογίας, ενώ παράλληλα συζητιέται η συμβολή της μοντέρνας διαλεκτολογίας στον χώρο των διαλεκτολογικών ερευνών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη συστηματική περιγραφή των διαλεκτικών ποικιλιών της Ελληνικής με τη

βοήθεια επιλεγμένων κειμένων διαλεκτικού λόγου. Εξετάζονται διάφορα γλωσσικά φαινόμενα που προέρχονται από τα τρία γραμματικά επίπεδα ανάλυσης (φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη) αρκετών διαλέκτων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39 ώρες (1,56 ECTS)</p>
	<p>Προσωπική μελέτη</p>	<p>83 ώρες (3,32 ECTS)</p>
	<p>Τελική εξέταση</p>	<p>3 ώρες (0,12 ECTS)</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125 ώρες (5 ECTS)</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις επίλυσης προβλημάτων.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι προσβάσιμα στον οδηγό μαθήματος (syllabus) που διανέμεται στους φοιτητές στην πρώτη διάλεξη και αναρτάται στην πλατφόρμα eclass.</p>	

Αναφέρονται
προσδιορισμένα
αξιολόγησης και εάν και που είναι
προσβάσιμα από τους φοιτητές.

ρητά
κριτήρια

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

Browning, R. 1995. *Η Μεσαιωνική και Νέα Ελληνική Γλώσσα*. Αθήνα: Παπαδήμα.

Chambers, J.K. & P. Trudgill. 2011. *Διαλεκτολογία* (επιμ. Δ. Παπαζαχαρίου). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Coseriu, E. 1982. *Η Γλωσσολογία*. Μετάφραση Κωνσταντίνου Μηνά. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].

Κοντοσόπουλος, Ν. 2001. *Διάλεκτοι και ιδιώματα της νέας ελληνικής*, γ' έκδ. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Μηνάς, Κ. 2004. *Μελέτες νεοελληνικής διαλεκτολογίας*. Τυπωθήτω/ Δαρδανός.

Χριστίδης, Α.Φ. 2000. *Ελληνική Γλώσσα και οι διάλεκτοι της*. Αθήνα: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Χριστίδης, Α.Φ. (επιμ.) 2001. *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη Γλώσσα*, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη.

Ξενόγλωσση

Auer, P., Hinskens, F. & Kerswill, P. (Eds) 2005. *Dialect Change. Convergence and Divergence in European Languages*. Cambridge: Cambridge University Press.

Chambers, J. K. & Trudgill, P. 1998. *Dialectology*. Cambridge: CUP. 2nd Edition.

Chambers, J.K., P. Trudgill & N. Schilling-Estes. 2008. *The Handbook of Language Variation and Change*. Blackwell Publishing.

Hatzidakis, G. 1892. *Einleitung in die neugriechische Grammatik*. Leipzig.

Newton, B. 1972. *The Generative Interpretation of Dialect. A Study of Modern Greek Phonology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Trudgill, P. 1986. *Dialects in Contact*. Oxford: Blackwell Publishing.

Trudgill, P. 1994. *Dialects*. London & New York: Routledge.

Trudgill, P. 2003. «Modern Greek dialects: A preliminary classification». *Journal of Greek Linguistics* 4:45-64.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

Dialectology

Dialectologia
Language variation and change
Linguistic variation
Journal of Greek Linguistics